

Leonov úrhajós a Barátság Házában

A. Leonov alezredes, a neves szovjet úrhajós, aki szabadságát tölti hazánkban, pénteken a Magyar-Szovjet Baráti Társaság elnökségének meghívására látogatást tett a Barátság Házában. Ott volt az MSZBT országos elnökségének számos tagja, a Külügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium több képviselője és N. R. Seleh követ-tanácsos, a budapesti szovjet nagykövetség ideiglenes ügyvivője, továbbá az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet csapatok főparancsnokságának képviselői.

A vendégeket az MSZBT elnöksége nevében Kristóf István főtájtár üdvözölte és átnyújtotta neki az MSZBT aranykoszorús jelvényét.

Leonov alezredes meleg szavakkal köszöntötte meg a kitüntetés. Méltatta az MSZBT vezetőinek és a magyar-szovjet barátság sok ezer önzetlen munkásának tevékenységét és sikert kívánta további munkájukhoz. (MTI)

Magyar-albán gazdasági megállapodás

A Magyar Népköztársaság és az Albán Népköztársaság kormánydelegációi között folytatott tárgyalások eredményeként 1966. augusztus 12-én Budapesten aláírták az 1966-1970. évi, hosszú lejáratú árucserreforgalmi és fizetési megállapodást.

A megállapodások értelmében az Albán Népköztársaság krómércet, bitument, dohánnyt, konzerveket, réztermékeket, déligyümölcsöt, a Magyar Népköztársaság pedig különféle gépeket, kábeleket, huzalokat, alumíniumlemezt, cementet, gyógyszerket szállít.

Válaszol az illetékes

Miért nem épülnek még az új benzinkutak Szegeden?

Augusztus 2-i számunkban Csak új benzinkutak segítenek! címmel ismét foglalkoztunk azzal az áldatlan állapottal, ami a szegedi benzinelátást jellemzi napjainkban. Cikkszerűen megküldte válaszáat az ÁFOR kereskedelem-felügyeleti osztálya. A válaszában az ÁFOR közli, hogy a szegedi benzinkút-állapotokat ismeri és a legmeggazdaságosabb megoldást a Dél-Magyarország cikkének erre vonatkozó megállapításával, s azzal is, hogy Szegednek sürgősen új benzinkutakra van szüksége.

Ugyanakkor közli az ÁFOR azt is, hogy mi odázta el és mi késlelteti még ma is az új benzinkutak építését. A bonyodalom elsősorban onnan ered, hogy az ÁFOR már az elmúlt évben megbízást adott a Csongrád megyei tanács szegedi körúton felépítendő új töltőállomás kiviteli terveinek elkészítésére, és a Dugonics téri töltőállomás tanulmánytervére, továbbá több szegedi benzinkút helyi-kiviteli dokumentációjának munkájára, de a tervezők csak szeptember közepére vállalták a Brüsszeli körúti töltőállomás kiviteli tervének átadását. Ha ehhez hozzájárulunk azt a mintegy tizenöt hónapot, ami az átadásig eltelhet, a megújításra már legjobb esetben is csak a jövő esztendő végén kerülhet sor.

Másfél millió a vásárlók haszna

Szegeden 7 és fél millió értékű áru kerül szezonvégi piacra

A február elsejétől életbe lépett árrendezések több textilipari cikk árának végleges leszállítását eredményezték. Már akkor bejelentették azonban, hogy az évek során megszokott szezonvégi kiadások továbbra is megmaradnak. Így most augusztus 8-tól országosan megrendezték a nyári cikkek szezonvégi kiadását. A jó minőségű árukat 20-30-40 százalékkal olcsóbban árúsítják.

Szegeden két vállalat vesz részt a szezonvégi kiadásban. A Csongrád megyei Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat Szegeden több mint 5 millió forint értékű nyári ruhaneműt hozott forgalomba. Az árusításra kijelölt üzletekben hétfő óta rendkívül nagy a forgalom. Már az első napon e vállalat szegedi boltjaiban több mint egymillió forint forgalmat értek el a leértékelt cikkek árusításából. A legkelendőbbek a darabárúk voltak, a női és férfi fehérneműk, a férfi ingek, a férfi pulóverek, a női kötöttárúk és több cipőfajta.

A Tisza Állami Áruházban is a konfekcióárúk iránt volt a legnagyobb érdeklődés. A vevők előnyösen vásároltak és hasznos, jó cikkekhez

juthatnak az akció révén, de ugyanakkor azt is szívesen teszik: szezonban nem lehetett azokat a jó fazonú, színes, rövid ujjú nyári ingeket rendesen áron a boltokban megkapni, ami most leszállított áron nagymennyiségben kapható. Hasonló megjegyzés a nők köréből is akad, mert például a régi áron 140 forintba kerülő kemping-pizsama — amely most nagy mennyiségben várja a vásárlókat az üzletekben — a régi áron szintén nem volt kapható.

A Tisza Állami Áruházban több mint 2,5 millió forint értékű cikket hoztak forgalomba a nyárvégi kiadásoknál. A vevők számának és vásárlóinak. A napok múlásával az áru fogy, de a vásárlók rohama nem csökkent. Pedig most a cikkek nagyrészből nincs utánpótlás, mint az előző kiadásoknál, viszont szinte naponta újabb és újabb leszállított árut hoznak forgalomba.

Nemcsak a vásárlók száma, de a vállalatok is, s így a hozzávetőleges számlítások szerint a szegedi közönségnek mintegy másfél millió forint összegű megtakarítást jelent a szezonvégi kiadások.

Családi pótlék 90 ezer tsz-tagnak

A napokban országsszerte megkezdtek a családi pótlék kifizetését azoknak a termelőszövetkezeti tagoknak, akik a kormány ez évi határozata alapján váltak erre jogosulttá. Mint ismeretes, a tsz-tagok korábban csak legalább három 10 éves aluli gyermek után kaptak családi pótlékot — az említett kormányhatározat szerint azonban — július 1-től — a családi pótlék már két gyermek után is jár, a korhatárt pedig 14 évre emelték.

A jogosultság kiterjesztése — az eddig beérkezett és elbíralt igénybejelentések szerint — mintegy 90 ezer olyan termelőszövetkezeti családot érint, akik ed-

dig egyáltalán nem kaptak családi pótlékot. Az eddig is jogosult 13 ezer tsz-tag egy része — az, akinek három 10 éves aluli kívül 10-14 éves gyermekük is van —, az eddiginél több családi pótlékot kap. Mindent összevetve: a termelőszövetkezeti tagok az eddigi 39 ezer helyett most csaknem 250 ezer gyermek után részesülnek családi pótlékban.

A júliusi családi pótlék-ként augusztus 20-ig több mint 100 ezer termelőszövetkezeti családnak mintegy 17 millió forintot kézbesítettek. Ebből csaknem 15 millió forintot a július 1-én érvénybe lépett kormányhatározat alapján fizetnek ki.

Miért nem épülnek még az új benzinkutak Szegeden?

A Dugonics térre tervezett kút tanulmányterve már elkészült, de a tervezők ide nem javasolnak töltőállomás telepítést, mert a Szegedi Közközmű Vállalat az ott átfutó villamossín megszüntetéséhez nem járul hozzá. Ide az Építésügyi Minisztérium szakemberei sem javasoltak benzinkutat. Ez az elgondolás tehát irreális a miatt elveszett.

Több Szegeden építendő új benzinkút kijelölési dokumentációja rendben elkészült és a telepítés folyamatát még ebben a hónapban megkezdik.

Az ÁFOR tájékoztató leveléhez és a szegedi új benzinkutak körüli huzavonához hozzá kell fűznünk a szerkesztőség megjegyzését. A Dél-Magyarország évek óta szorgalmazza a szegedi töltő-

állomások kapacitásának bővítését, illetve új kutak építését. Cikkeinkre először kaptunk az ÁFOR-tól kutak építésére vonatkozó határozott információt. Még július 19-i levelükben is azt írták, hogy távlati fejlesztési programunkban új töltőállomások építését helyeztük ki látásba Szegeden is. Az újabb levél Szegedre dobja a „labdát” — mondván: itt a késedelem forrása. Késégtelen, hogy ennek az égető gondnak a megoldása több megértést és nagyobb sürgősséget kívánna mind a tervezőktől, mind a helyi-kiviteléssel foglalkozó szervektől. De most már végül is az lenne fontos, hogy az ÁFOR-töltőállomás építési szándékát sürgősen kövesse a tervezés és a kivitelezés, mert még így is hosszúnak ígérkezik a várakozási idő.

Betonelemek terven felül

Az építőanyagipar egyik nagy ágazatát összefogó EM Betonelemgyártó Vállalat gyáregységének vezetői már kidolgozták az 1966-1967. évi téli munka tervét és megkezdődött az előkészületek végrehajtása. Az előzetes számítások szerint az igények jobb kielégítése érdekében mintegy 160 millió forint értékű anyaggal tetézik

meg az ideai előirányzatot, tehát terven felül készítenek betonelemeket.

A betonárúknak mintegy 25 százalékat szabadteri elemgyártó területeken kell elkészíteni. A téli munka tervében október 15-ig a határidő, amikor már mindennek készen kell állni a hideg elleni küzdelemre.

Szívbeli barátság

A felszabadulás előtt jelentős publicisztikai irodalma volt hazánkban „Az egyedül vagyunk” gondolatnak. Liberális és demokrata értelmiségiek, népi-eskedők, történészek és írók cikkeztek arról, hogy Magyarország magányos a Duna-medencében. A törökkel és németekkel vívott évszázados függetlenségi és szabadságharcaink táplálták ezt az érzést. Ma, a szocialista Magyarország számos barátot tudhat maga mellett, köztük is különösen értékes a mi számunkra a Szovjetunió népeivel kialakult barátság. A magyar nép szívében immár öt évtizede egyre erősödően él ez az érzés. Ady Endre már az 1905-ös forradalom idején arról írt, hogy az orosz forradalom hatással lesz a magyar nép életére is. Ez a jóslat valóra vált 1919-ben, amikor létrejött a magyar proletariátus diktatúrája. Népeink barátsága ebben az időben szinte kivirágzott.

A magyar forradalmi munkások — és más haladó emberek — a Tanácsköztársaság után is meleg szívvel dolgoztak a győzelmes proletárforradalomra. A leghaladóbb szellemű magyarok tudták, hogy a Szovjetunió az egész világ kommunizmusának mentővára és hazája. Köztudott, hogy mennyi sok magyar költözött a Horthy-időkben a Szovjetunióba. A Magyar Kommunista Párt vezetői, Kun Béla elvtársal az élen is ott dolgoztak, a világforradalomért, az új szocialista Magyarorszáért. Magyar munkások, mérnökök, teoretikusok segítették a szocialista építést a Szovjetunióban. Közülük is kiemelkedik Zalka Máté, akinek nemrég ünnepeltük a születésének 70. évfordulóját. Más magyar internacionalisták is szívvel-lélekkel dolgoztak a Szovjetunió felvirágoztatásáért. Egy a sok közül Ábelovszky Józsi bácsi, aki 1919-ben a forradalmi törvényszekén dolgozott, a bukásakor menekülnie kellett a fehérterroristák elől. Olaszországon és Franciaországon át Amerikába tudott eljutni, ott vezetői tagja lett a New York-i vasas szakszervezetnek, felesége pedig az Amerikai Kommunista Párt legfőbb vezető szervében dolgozott. A vasmunkás Ábelovszky jó megfigyelést teremtett magának. Mégis amikor a harmincas évek elején az Internationalé felkérte a világ munkásszövetségét, szakembereit a Szovjetunió megsegítésére, az első öt éves terv elősegítése érdekében, ekkor ez a kipróbált kommunista otthagyták Amerikát, lakását, és a Szovjetunióba utazott. Épített, dolgozott, majd fegyvert fogott — alig gyermekeskorból kikerült fiával és feleségével együtt — amikor a galád Hitler fasizisták második hazájára, a Szovjetunióra törtek.

A felszabadulás után szabad fejlődésnek indult a magyar-szovjet barátság is, bár voltak nacionalista, népiellenes elemek, akik igyekeztek vele szemben romboló tevékenységet kifejteni. Voltak megpróbáltatások, de amint Kádár János elvtárs legutóbbi cikkében is megállapította: „Pártunk az utóbbi, majdnem félszázadban soha, a legsúlyosabb körülmények között sem torpant meg, mindig hű maradt a szovjet barátságához.”

Történelmi tény, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hajnalától, majd pedig az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság harcos időszakától kezdve immár több évtizede internacionalista testvéri barátság fűzi össze a nagy Lenin zászlaja alatt tömörült szovjet népet és a szocialista forradalomért küzdő, öntudatos magyar dolgozókat. Ellenforradalmárok és reakciók minden aknamunkája sem bonthatja meg ezt az egyre mélyülő kapcsolatot! Szívbeli barátság ez nekünk, mert számunkra a Szovjetunió az az ország, amelynek fiait vértüket hullatva, életüket áldozva, elhozták a felszabadulást, a nemzeti függetlenséget és a társadalmi-gazdasági rend szocialista átalakításának lehetőségét. A Szovjetunió mindenkor mellettünk állt, segített bennünket — amikor kellett fegyverrel is — átadja tapasztalatait, példájával buzdít és önzetlen támogatást nyújtott, nyújt a szocialista építőmunkához.

Ez a barátság nem csupán szóvirágokból áll. A magyar nép tudja, hogy gazdasági és tudományos fejlődésünk egyik forrása a magyar-szovjet barátság is. Mi nagyra értékeljük azt a segítséget, amelyet szocialista iparunk megteremtése érdekében kaptunk a Szovjetuniótól. Malinovszkij elvtárs közelmúltbeli látogatásakor hangzott el az a kijelentés, hogy új szocialista városunk, Dunaujváros, a szovjet-magyar barátság szép szimbóluma. Nagy jelentőségű számunkra a Barátság Olajvezeték útján nyújtott segítség. (1970-re már évi negyemillió tonna kőolajat kapunk, amelynek kalóriaértéke tizenkétféle millió tonna hazai szénnél — jelenlegi széntermelésünk 40 százalékaival — egyenlő.) A megépült távvezeték rendszeresen importálunk a Szovjetunióból villamos energiát. (1970-ben ez eléri az évi 3 milliárd kilowattórát, amelynek előállításához Magyarországon 3-4 millió tonna szénre és három olyan erőműre lenne szükség, mint a Tiszapalkonyai Hőerőmű, és csupán az erőművek felépítése 5-6 milliárd forintba kerülne országunknak. A magyar-szovjet timföld-alumíniumegyezmény most, harmadik öt éves tervünkben lép életbe. Hamarosan megkezdjük a szovjet segítséggel létesülő atomerőmű építését. Természetesen Magyarország is teljesíti vállalt kötelezettségeit. A Szovjetunióba irányuló kivitelünk hatvan százaléka — részünkre igen előnyös — gépipari termék.

Barátságunk elmélyülésében igen nagy szerepe van a személyes találkozássoknak. Az a háromezer magyar ösztöndíjas, aki eddig a Szovjetunióban végzett, elsőszázmű propagandistája népeink barátságának. Valamennyien sok-sok kedves élményt mengetnek szívükben. Az MSZBT kezdeményezésére évente csaknem kétszáz orosz nyelvtanár, orosz szakos egyetemi, illetve főiskolai hallgató végez egyhónapos nyelvyakorlatot a Szovjetunióban. Ezek a tanárok a tanulók tízezreit oktatják és egyben a magyar-szovjet barátság nagy-szerű ügyét is elpalántálják az ifjú szívkeben. Egyezményeink szerint évente sok szovjet pedagógus is érkezik hozzánk. Tudományos intézeteink és művészeti dolgozóink is szép baráti kapcsolatokat létesítettek. Közismert Szegeden a József Attila Tudományegyetem és a leningrádi, valamint az odesszai egyetem, a szegedi Tanárképző Főiskola és az uzsgorodi egyetem kapcsolata, de ugyanígy a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem is értékes tapasztalatcserét folytat a leningrádi egyetemmel. Babits Antal orvosprofesszor, akadémikus az MSZBT kongresszusán meggyőzően beszélt arról, hogy a személyes kapcsolatok ápolása mennyire fontos. A hivatalos és személyes kapcsolatok ápolásában szép példák ismeretesek a testvérvárosok között. Több mint egy évtizedes már Szeged és Odessza sokoldalú testvérvárosi barátság, amelynek során már ezrekre is tehető az egymást kölcsönösen megismerők száma.

Ismeret, régi üzem a Ganz Villamossági Gyrár. Az egyik szocialista brigádvezetőjüktől hallottam, hogy ők nagyon hálásak a Leningrádi Elektroszila gyárnak. A magyar üzemnek ugyanis volt egy harminc megawattos turbógenerátora, de ez már elavult. Felvetették a lengvádiakkal a kapcsolatot, tapasztalatcserét folytattak és így állítottak elő egy ötven megawattos hidrogénhűtésű generátort. Azóta ezt már továbbfejlesztették, és ma már 150 megawattos generátort gyártanak. Viszont, a magyar munkások, nemrég hat nagyteljesítményű fénycsőkombinátot szereltek fel a Szovjetunióban és most is dolgoznak 41 fészték- és műanyaggyár teljes felszerelésének előállításán a Szovjetunió számára.

A szovjet és magyar művészeknek igen nagy szerepe van a barátság szép virágainak elültetésében. A Szegedi Szabadtéri Játékok hírnevéhez nagymértékben járult hozzá a világhírű Ulanova vezette balettelgyüttes, a moszkvai Nagyszínház, s két alkalommal a Sztaniszlavszkij-Nyemirovics Dancsenko Színház vendégjátéka, idén pedig a Lenin-díjas szovjet-grúz balettelgyüttes. Az idel szabadtérin is szereplő Lakatos Gabriella primaballerina, vagy Fischer Annie zongoraművész, Orosz Júlia operaénekesnő és mások mindig kedves vendégek a Szovjetunióban. De nálunk is művészeti esemény Richter, David és Igor Ojstszrah, Gaszparjan és Rafkin fellépése. Operaházunk, tehetséges balettművészeink jószíval és szeretettel gondolkodnak a szovjet mesterükre Olga Lepe-sinszkajára.

A személyes kapcsolatok felbecsülhetetlenek. Szovjetunióbéli útjaimon nekem is mindig az emberekkel kialakuló barátság volt a legértékesebb. Magyarországon sok ember él, aki szívügyének érzi, hogy meggyökeresedjen a barátság.

Egy a sok közül Józsa Sándorné, a felszabadulás éveiből őrzi egy kedves szovjet katonát, Fedor Leicman emléket. Őt „Kátya mamának” hívta, s kenyeret adott neki. Ifjú Timár János kilencéves volt 1945-ben. Félegyházi házukban elszállásolt szovjet katonákra emlékezik, akiknek szavát nem értette, de mosolygott, a simogatást, annál inkább. Ma is őrzi régi barátaí fényképét a családi albumban és kedves emlékeket a szívében. Vincze István történelmi író is hadd írjunk itt. Bánhorvátba való, s szülei lakásának a falán egy szovjet harcos, Beszedin Vaszil Nikolajevics fényképe függ. A németek fogságából szabadították ki őt szovjet bajtársai és ezután Vinczeéknél lakott, aki akkor még csak másfél éves volt, de mivel szülei nagy szeretettel emlegetik a szovjet fiút, most szeretné tudni, hogy él-e még régi barátjuk és hol lakik.

Nemcsak háborús emlékek kötik össze az embereket. Galieva R. Marsida a kazáni Pedagógiai Intézetből évekig levelezett a budapesti Jordán Júliával, tartalmas, szép barátság alakult ki köztük. Rangó Ödön, az esztergomi Labor Műszeripari Művek, szocialista brigádvezetője éppen mostanában keresi a Szovjetunióból egy hasonló üzemben dolgozó szovjet brigád barátságát. Sorolhatnánk a példák százait és ezreit. Sokat írhatnak néphadseregünk alakulatai, a szovjet alakulatok közötti testvéri kapcsolatokról. Úgyisintén sokat írhatnak a szovjet és magyar hadörök közös határmenti találkozásairól. Tudok olyan magyar családokról, akik tíz éven át — az ellenforradalom óta — összejárnak szovjet tiszték családjával és jóízűen együtt szórakoznak. Az asszonyok kicserélik a szovjet és magyar konyha receptjeit.

Mindez nagyon szép! Szép és mélytartalmu barátság. Milliókat átható! Ápoljuk és erősítsük tehát népünk, hazánk érdekében a Szovjetunió népeihez fűződő testvériségünket, szép barátságunkat.

SZEBELKÓ IMRE